

خبر

خبری از پرداخت غرامت پژو و رنو به ایران نیست

سود ۷ هزار میلیاردی دلالتان

از بازار آشفته خودرو

سپهرغرب، گروه اقتصادی: سخنگوی انجمن سازندگان قطعات خودرو از موافقت مدیرعامل ایران‌خودرو برای تعدیل ۷۰ درصدی قراردادهای قطعه‌سازان با توجه به افزایش نرخ خودرو خبر داد و گفت: مطابق با هزینه‌های پرداخت‌شده باید غرامت بدعه‌دی پژو و رنو به قطعه‌سازان پرداخت شود.

فرهاد بنیا روز گذشته در نشستی خبری از موافقت مدیرعامل ایران‌خودرو برای تعدیل ۷۰ درصدی قراردادهای قطعه‌سازان با توجه به افزایش نرخ خودرو خبر داد و اظهار کرد: مجوز لازم دریافت شده تا قطعه‌سازان با ارائه مدارک مثبت بتوانند تا ۷۰ درصد افزایش نرخ قرارداد داشته باشند.

وی با بیان اینکه یکی از عوامل وضعیت آشفته‌بازار خودرو افزایش مواد اولیه تولید است، افزود: علاوه بر این، متأسفانه تدابیر لازم و به‌موقع نیز در حوزه افزایش قیمت خودرو صورت نگرفت؛ چراکه در ابتدای سال خودروسازان از شورای رقابت تقاضای افزایش ۱۰ تا ۱۵ درصدی قیمت خودرو را داشتند که مورد تصویب قرار نگرفت؛ این موضوع عاملی شد تا متأسفانه در ماه‌های بعد با افزایش لیام‌گسیخته قیمت خودرو در بازار، کار ادامه یابد. بنیا اضافه کرد: گرانی مواد اولیه و ارز و مخالفت شورای رقابت با افزایش منطقی قیمت خودرو، باعث شد تا نرخ‌ها به‌یک‌باره افزایش یابد. ضمن اینکه کپیج دولتی مواد اولیه قطعه‌سازان اعم از فولاد و پتروشیمی منجر به این شد که قطعه‌سازان کاهش ظرفیت تولید دهند و این موضوع در کنار سایر عوامل بر روی قیمت خودرو اثر گذاشته است، البته دلالتان هم جو می‌دادند که قیمت افزایش پیدا نکند تا آن‌ها حاشیه بازار را در دست بگیرند. وی تصریح کرد: زمانی که بازار سفته‌بازی می‌شود، رانت‌خواران پیدا خواهند شد و به‌نظر می‌رسد سبب اصلی این موضوع کسانی هستند که اجازه دادند فضای بازار به این شکل پیش رود.

۷۷ سود هفت هزار میلیارد تومانی دلالتان از بازار آشفته خودرو

بنیا با اعلام اینکه بارها شورای رقابت با درخواست خودروسازان مخالفت کرد، افزود: متأسفانه سود این مخالفت به جیب دلالتان رفت، به‌نجوی که برآورد می‌شود دلالتان هفت هزار میلیارد تومان از این عدم تصمیم‌گیری صحیح و به‌موقع سود برده باشند. وی ادامه داد: در حال حاضر خوشبختانه با نظر مساعد ایران‌خودرو قرار بر این است که قراردادهای خودروسازان تعدیل شود و امیدواریم این موضوع به‌زودی اجرایی شود؛ این در شرایطی است که میانگین قیمت آلومینیوم در سال ۹۶، شش هزار و ۱۰۰ تومان و امسال ۲۳ هزار تومان، ورق فولادی در سال ۹۶، یک‌هزار و ۸۰۰ تومان و امسال چهار هزار و ۸۰۰ تومان، سرب سال گذشته هفت هزار و ۵۰۰ تومان و سال جاری ۲۸ هزار تومان و مواد پلیمری در سال ۹۶، چهار هزار تومان و امسال ۴ هزار و ۲۰۰ تومان بوده که این امر کاهش ۶۰ تا ۷۰ درصدی شمار تولید را به‌صورت میانگین رقم زده است. سخنگوی انجمن سازندگان قطعات و مجموعه‌های خودرو کشور تأکید کرد: عرضه خودرو به کف قیمت، تقاضا را بالا می‌برد و بنیا ادامه داد: بسیاری از قطعه‌سازان قدیمی به‌واسطه اعتمادی خودروی کف کارخانه با قیمت ۲۴ میلیون تومان، ۴۰ میلیون تومان از سوی دلالتان در بازار فروخته می‌شد.

وی اضافه کرد: دو شرکت رنو و پژو که قراردادهایی را بعد از برجام با ایران امضا کرده‌اند، تعداد بالایی خودرو در بازار بکر ایران فروختند و رفتند؛ به نحوی که برآوردها حکایت از آن دارد که رنو ۱۱۵ هزار دستگاه و پژو ۲۰ تا ۴۰ هزار دستگاه خودرو فروختند! مردانه بخوابیم، دروغ گفتند و رفتند.

۷۷ چرا خبری از تضمین و اخذ غرامت از پژو و رنو نیست

سخنگوی انجمن سازندگان قطعات و مجموعه‌های خودرو کشور با اعلام اینکه انجمن در امضای قرارداد جدید پژو با خودروسازان کشور به‌شدت بر روی اخذ تضمین اصرار داشت، گفت: اکنون این دو خودروساز فرانسوی بازار ایران را ترک و تمام خودروهایی که پلتفرم مشترک دو کشور بودند را نیز رها کرده‌اند. بنیا ادامه داد: بسیاری از قطعه‌سازان قدیمی به‌واسطه اعتمادی که به سازمان گسترش و توسعه‌ی صنایع ایران و وزارت صنعت داشتند، بالغ هنگفتی خرج خرید تجهیزات ساخت خودروی مشترک را رنو و پژو کردند و تجهیزاتشان خاک می‌خورد. وی با اشاره به اینکه مطابق با هزینه‌های پرداخت‌شده، از سویی دو شرکت فرانسوی خودروسازان ایرانی و وزارت صنعت به قطعه‌سازان غرامت باید پرداخت شود، تصریح کرد: اگر مقامات دولتی از خودروسازان تضمین کافی اخذ نکرده‌اند، اکنون وقت عملیاتی کردن آن‌هاست و اگر این تضمین اخذ نشده، باید جابجوا کنند و به قوه قضائیه در این رابطه شکایت خواهیم کرد. در حال حاضر باید به پژو و رنو جدی داد و دولتمردان و خودروسازانی که تضمین لازم را نگرفته‌اند، باید جواب دهند.

۷۷ خودروسازان باید خودروها را با چه قیمتی عرضه کنند؟ این مقام مسئول در صنعت قطعه‌سازی افزود: خودروهایی که تا قبل از شهریورماه سال ۹۷ فروخته شده‌اند، باید با قیمت قرارداد تحویل داده شوند و خودروهایی که از شهریورماه تا دی‌ماه فروخته شده‌اند، باید با ۳۰ درصد افزایش نرخ به مشتری ارائه گردند و این در شرایطی است که تمام خودروهای فروخته‌شده از اول بهمن‌ماه با قیمت‌های جدید به دست مشتریان خواهد رسید. بنیا با بیان اینکه هنوز با سایپا به توافقی برای تعدیل قرارداد قطعه‌سازان نرسیده‌ایم، گفت: به دلیل شرایط خاص و تغییر و تحولات مدیریتی در این خودروسازی، هنوز موفق به جمع‌بندی افزایش قیمت در قراردادها برای قطعه‌سازان نشده‌ایم، اما امیدواریم با ورود مدیرعامل جدید، این موضوع به سرانجام برسد.

وی از تصویب پرداخت ۱۱ هزار میلیارد تومان تسهیلات به دو خودروساز بزرگ کشور خبر داد و گفت: از این رقم چهار هزار میلیارد تومان تسهیلات ریالی بعلاوه هفت هزار میلیارد تومان تسهیلات ارزی است که برای واردات مواد اولیه اختصاص می‌یابد؛ بر این اساس ایران‌خودرو دو هزار میلیارد تومان تسهیلات ریالی دریافت خواهد کرد که طی توافق صورت‌گرفته با مدیرعامل این شرکت، قرار است ۸۵ درصد مبلغ به قطعه‌سازان پرداخت شود که البته این خودروساز قول پرداخت ۹۰ درصد را هم داده است.

اقتصادی

sepehrgharb.news@gmail.com

نقش مؤثری در صادرات و واردات و به‌تبع آن تنظیم و تعدیل تراز تجاری و تراز پرداخت‌های کشور دارد و از طرف دیگر از نقش مؤثری در تعیین قدرت رقابتی تولیدکنندگان داخلی در برابر رقبای خارجی در بازارهای داخلی و خارجی و به‌تبع آن تعیین میزان تولید و اشتغال برخوردار است. تعیین نرخ ارز می‌تواند بر سطح عمومی قیمت‌ها و به‌تبع آن تورم نیز مؤثر باشد.

۷۷ ۱- تحولات ارز قبل از انقلاب

ایران نیز مانند بسیاری از کشورهای درحال‌توسعه نرخ برابری ارز خارجی در برابر ریال را به‌صورت دستوری و زیر نظر بانک مرکزی کنترل می‌کرد و سیاست نرخ برابری دلار در برابر ریال از قبل انقلاب به‌صورت دستوری تعیین می‌شد؛ در سال ۱۳۰۸ پایه پولی ایران از نقره به طلا تبدیل شد و تجارت خارجی برای جلوگیری از معاملات قاچاق ارز به انحصار دولت درآمد، در سال ۱۳۱۱ نظام استاندارد طلا کنار گذاشته شد و به همین دلیل ارزش ریال به یک‌پنجم تنزل یافت. با شروع جنگ جهانی دوم در سال ۱۳۱۸ بهای رسمی هر دلار ۱۷ ریال تعیین شد که دو سال بعد ایران ارزش ریال را ۱۰۵ درصد کاهش داده؛ بعد از جنگ به دلیل افزایش شدید قیمت‌های داخلی، قدرت خرید ریال نسبت به دلار و لیره به‌شدت کاهش یافت، اما دولت به دلیل خرید ارز از شرکت سابق نفت و حساسیت مردم (به دلیل تورم بالا)، نمی‌توانست ارزش ریال را به‌طور رسمی کاهش دهد.

در سال ۱۳۵۳ ایران رابطه ثابت ریال نسبت به دلار را از بین برد و ریال را با «حق برداشت مخصوص یعنی SDRs» مرتبط کرد و در ۷۰ ریال تثبیت شد.

بعد از ملی شدن صنعت نفت به دلیل از دست رفتن ۶۵درصد از درآمد ارزی کشور، نرخ ارزهای خارجی به‌شدت کاهش یافت. از شهریور ۱۳۳۲ به دنبال کودتای ۲۸ مردادماه و تغییر دولت و آغاز کمک‌های آمریکا به دولت ایران، نرخ دلار تا ۹۰ ریال کاهش یافت. در سال ۱۳۳۴ شکاف نرخ ارز رسمی و نرخ اسمی حذف شد و این دو نرخ در ۵۷ ریال با یکدیگر برابر شدند؛ از سال ۳۶ تا ۳۹ سیاست بازگانی خارجی دروازه‌های دلار بود و فشار شدیدی بر ذخایر ارزی کشور وارد شد، این وضعیت منجر به برنامه ثبات اقتصادی در سال ۳۹ گردید که بعد از اجرای آن، تراز پرداخت‌ها بهبود یافت و در سال ۴۱ و ۴۲ کشور با مازاد حساب جاری روبرو شد. در طول برنامه اتخاذ کرد که مستلزم مصارف ارزی بسیاری بود و از منابع خارجی کمک گرفت. با افزایش قیمت نفت در سال ۴۹ و تداوم درآمدهای نفتی، بانک

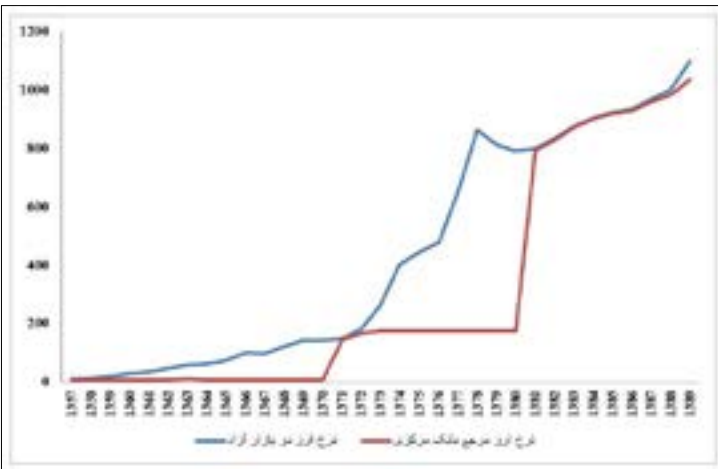
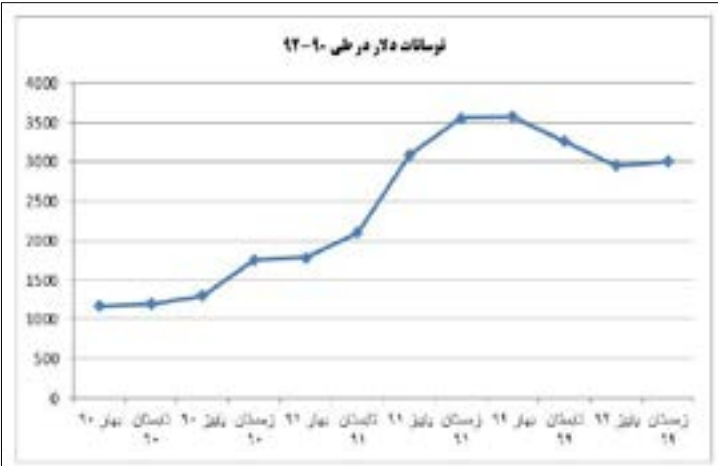
نظام ارزی ایران به نظام ارزی تکنرخی شناور مدیریت‌شده تغییر یافت؛ اما از نیمه دوم سال ۱۳۸۹ و با گسترش شکاف میان نرخ ارز رسمی و غیر رسمی و انحراف از نقطه تعادلی، اقتصاد ایران عملاً به نظام ارزی دونرخی بازگشته است و در سال ۹۰ و ۹۱ تفاوت نرخ مرجع و بازار آزاد منجر به شوک ارزی گشته و اقتصاد کشور دچار مشکلات فراوانی شد. این روند را به‌طور کلی می‌توان به چهار دوره تقسیم کرد:

۷۷ ۲-۱ دوره اول: ۱۳۷۰-۱۳۵۷

(دوران دلار هفت تومانی) در این دوره مسائل تحمیل‌شده ناشی از بروز انقلاب، جنگ تحمیلی، سیاست‌های تمرکزگرایی دولت‌ها، محدود شدن منابع ارزی به دلیل کاهش قیمت نفت، مشکلات صادرات و فروش و درنتیجه محدود شدن عرضه و دشوار شدن دسترسی به ارز در بازار آزاد در کنار تلاش دولت‌ها برای کنترل تورم از محل واردات، باعث شد شاهد شیب افزایشی این نسبت تا حد نزدیک به ۲۴ برابر باشیم؛ بر این اساس طی سال‌های ۵۷ تا ۵۹ نرخ دلار در بازار رسمی هفت تومان و در سال‌های ۶۰ تا ۶۲ حدود هشت تومان فروخته می‌شد. در سال ۶۳ نرخ دلار به ۹ تومان رسید، اما در سال ۶۴ مجدداً با روندی کاهشی شیب تورمان تعیین شد. کاهش تا شش تومان در سال ۷۰ پیش رفت، این در حالی بود که هرروز تفاوت دو نرخ رسمی و آزاد بیشتر می‌شد و در سال ۷۰ به ۱۴۲ تومان رسید و این روند افزایشی ادامه داشت.

۷۷ ۲-۲ دوره دوم: ۱۳۸۱-۱۳۷۱

(دوران سیاست چندنرخی) با رفع شدن شرایط اضطراری ناشی از جنگ و فشار وارده بر درآمدهای ارزی دولت و تشدید عوارض ناشی از آن، دولت جهت تکنرخی شدن قیمت ارز نخستین قدم خود را برمی‌دارد و درنتیجه طی سال ۷۰ یک‌پاره این نسبت به‌شدت کاهش می‌یابد و تقریباً تعادل بین نرخ ارز رسمی و بازار آزاد برقرار می‌شود؛ اما به دلیل دنبال کردن سیاست‌های ناشی از تعیین دستوری نرخ ارز و عدم تأثیرپذیری آن از عوامل اقتصادی ازجمله تورم داخلی، مجدداً شیب افزایشی این نسبت ادامه می‌یابد. سیاست یکسان‌سازی ارز بین نرخ رسمی و به دلیل سررسید بدهی‌های خارجی و کاهش قیمت نفت، شوک ارزی رخ داد و تورم به بالاترین حد خود (حدود پنجاه درصد) رسید؛ در این دوره مجدداً هرسال فاصله بین نرخ ارز رسمی و نرخ ارز در بازار آزاد ادامه می‌یابد و در سال ۱۳۷۹ به بالاترین شکاف بین این دو می‌رسیم. در پایان دوره دوم با افزایش تدریجی، نسبت

مرکزی به کمک این‌د درآمدها تدریجاً موفق به آزاد کردن مبالغات ارزی شد. در سال ۱۳۵۳ ارز ایران ثابت نسبت به دلار را از بین برد و ریال را با «حق برداشت مخصوص یعنی SDRs» مرتبط و در ۷۰ ریال تثبیت کرد.

۷۷ ۲- تحولات ارز بعد از انقلاب

بعد از انقلاب اسلامی بازار ارز ایران طی سال‌های گذشته نظام چندنرخی، یکسان‌سازی نرخ ارز و تعیین نرخ ارز بر اساس نظام ارزی شناور مدیریت‌شده را تجربه کرده است. نظام ارزی حداقل دونرخی شامل یک نرخ ارز رسمی ثابت (نرخ مرجع بانک مرکزی) و یک نرخ ارز غیر رسمی (بازار آزاد) بوده است. با اجرای سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز از سال ۱۳۸۱،

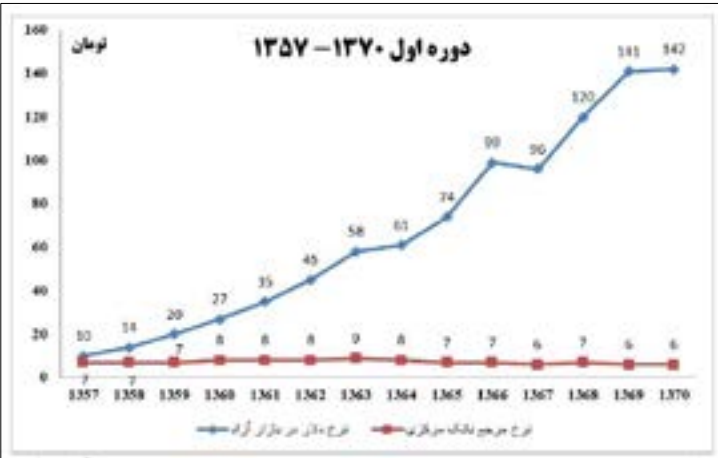
با وجود تحریم‌های آمریکا عملکرد بسیاری خوبی در سال ۲۰۱۸ داشته و توانسته میان تولیدکنندگان بزرگ فولاد جهان سه کشور ایتالیا، تایوان و اوکراین را پشت سر بگذارد و در جایگاه دهم قرار گیرد. تولید فولاد ایران در این سال نسبت به سال قبیل ۱۷٫۷ درصد افزایش یافت و به ۲۵ میلیون تن رسید؛ ایران در سال پیش ۲۱٫۲ میلیون تن فولاد تولید کرده بود.

■ پنج‌شنبه ۲۹ آذرماه ۱۳۹۷ ■

■ سال یازدهم ■ شماره ۱۳۶۳ ■

www.sepehrpress.com

بهترین راهکار برای ثبات ارزی در اقتصاد چیست؟

یک‌هزار و ۲۲۶ تومان تعیین کرد، گرچه بازار چند ماه ثبات داشت ولی از تیرماه ۹۱ به دنبال تحریم خرید نفت، نرخ دلار شروع به افزایش کرد و در مهرماه ۹۱ به بالای سه هزار و پانصد تومان رسید. تحریم بانک مرکزی و تحریم خرید نفت به‌عنوان منبع درآمد ارزی کشور همراه با حملات سوداگران به بازار ارز، منجر به بحران ارزی از پاییز ۹۱ شد.

با بروز شوک ارزی، «مرکز مبادله دارندگان و متقاضیان ارز» سهوم مهرماه سال ۱۳۹۱ در وزارت صنعت، معدن و تجارت افتتاح شد. هدف از راه‌اندازی این مرکز جلوگیری از نوسانات شدید نرخ ارز و جلوگیری از رانت و سفته‌بازی در این بازار بود؛ دلار یک‌هزار و ۲۲۶ تومانی نرخ مرجع عملاً به دلار مرکز مبادلات تبدیل شد و نیمه دوم سال ۹۱ با این نرخ واردات کالاهای ده‌گانه انجام شد. این نوسانات شدید ارز باعث شد بالاترین نرخ تورم بعد از سال ۷۴ در سال ۹۲ رخ دهد

و تورم به حدود چهل درصد رسید؛ بعد از انتخابات ثبات نسبی در بازار ارز به‌وجود آمد و در تابستان و پاییز ۹۲ در نرخ حدود سه هزار تومان تثبیت شد، زیرا امید به آینده، کاهش بار روانی بازار، رشد بازار سرمایه و جذب نقدینگی به بازار سهام موجب ثبات نسبی اعلام شد تا اینکه در سال ۱۳۸۱ یکسان‌سازی نرخ انجام شد و تا مهر ۱۳۹۰ برقرار بود. اگر طی سالیان گذشته بانک مرکزی نرخ واقعی دلار را متناسب با نرخ تورم اعلام می‌کرد، شوک ارزی رخ نمی‌داد؛ اصولاً مشکلات ساختاری اقتصاد مانند افزایش هزینه‌های دولت، کسر بودجه، اجرای طرح‌های عمرانی، انتشار اسکناس جدید بدون پشتوانه، بدهی دولت به بانک مرکزی و بالاخره اسفراقش خارجی، منجر به تورم و افزایش نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی خواهد شد و شوک ارزی را به‌وجود می‌آورد.

۷۷ ۲-۴ دوره چهارم: ۱۳۹۰-۱۳۹۲

(دوره نوسانات ارزی) بر اساس قانون برنامه چهارم و پنجم، نظام ارزی کشور شناور مدیریت‌شده است؛ ولی در عمل بانک مرکزی نتوانست مدیریت ارزی کند و طی یک سال بیشترین نوسان در نرخ ارز رخ داد. به همین دلیل می‌توان این دوره را «دوره نوسانات ارزی» نامید، در این‌دوره به دلیل تحریم‌ها، تورم، نقدینگی بالا در اقتصاد ایران و عدم تعادل در بخش‌های مختلف اقتصاد، شاهد سومین شوک بزرگ ارزی بودیم و قیمت‌های بازار ارز از مهر ۹۰ شروع به بالا رفتن کرد و منجر به افزایش یک‌باره قیمت ارز شد و سیزدهم قرار گرفته‌اند.

اوج گرفت. دولت در بهمن‌ماه ۹۰ نرخ مرجع را

ایران در سال ۲۰۱۷ سیزدهمین تولیدکننده بزرگ فولاد در جهان شناخته شده بود و ایتالیا، تایوان و اوکراین به‌ترتیب در رتبه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم قرار گرفته بودند، اما در سال ۲۰۱۸ با رشد قابل توجه تولید فولاد ایران رتبه دهم از این نظر به ایران رسیده و ایتالیا، تایوان و اوکراین به‌ترتیب در رتبه‌های یازدهم، دوازدهم و سیزدهم قرار گرفته‌اند.

سهام ایران از کل تولید فولاد جهان در سال

میلادی گذشته ۱،۳۸ درصد برآورد شده است. چین با تولید ۹۲۸ میلیون تن فولاد به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد جهان در سال ۲۰۱۸ شناخته شده است و هند با تولید ۱۰۶ میلیون تن و ژاپن با تولید ۱۰۴ میلیون تن، به‌ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم از این نظر قرار گرفته‌اند؛ آمریکا، کره جنوبی، روسیه، آلمان، ترکیه و برزیل نیز به‌ترتیب در رتبه‌های چهارم تا نهم از این نظر قرار گرفته‌اند.